

ABANS D'ARA

[De Teresa Pàmies (Balaguer, 1919 - Granada, 2012) a *Serra d'Or* (VI-1966). Avui fa 49 anys del primer dels recitals de Raimon a París, actuacions que van activar la seva projecció internacional.]

Raimon a la Sorbona

El 21 d'abril, l'amfiteatre "Descartes" de la Sorbona era ple de gom a gom per escoltar Raimon. Un públic jove, culte, esquerrà, obert, busca-raons: un públic difícil. Jo mirava al meu entorn, escoltava aquell jovent, i m'esgarriava. Parlaven de Brassens, de Ferre, de Boris Vian, de Ferrat... Comentaven l'acte del dia abans amb Joan Baez, que els havia "deçus". Eren estudiants francesos, brasilers o anglesos: estudiants ja fets. No eren "yé-yé" esvalotats. No els podeu donar qualsevol cosa: hi entenen. [...] Què esperaven del nostre Raimon? [...] Esperaven un ídol. Raimon, per a mi, no és un ídol: la joventut catalana *encara* no en necessita. És un combatent. Entendrien el combat de Raimon?

Per a un públic com aquell, les bones intencions i els missatges nobles no tenen valor, si no es manifesten artísticament, i de l'art, en tenen conceptes contradictoris i no gens clars. Portaven la traducció al francès de les cançons que Raimon cantaria en català. Sabien, doncs, el que Raimon diria en la seva "maltractada llengua". [...] Jo buscava en aque-

lla expectació un raig de simpatia perquè sóc catalana a París, i desitjava que Raimon "ens fes quedar bé". Diuen que aquest sentiment meu és "patriotisme tronat". [...] En veure que en Raimon portava aquell vespre un jersei negre una mica rebregat damunt una camisa blau cel; en copsar la seva naturalitat, aleshores vaig tenir la certesa que en Raimon "ens faria quedar bé". [...] Donà un cop d'ull a dreta i esquerra, anà a buscar una cadira, hi va seure amb la guitarra als braços, ens va mirar amb uns ulls que em semblaren blaus; somrigué, va traduir al francès quatre mots de la seva cançó "Al vent" i, sense cap micròfon davant seu, va cantar allò del "vent als ulls, el cor al vent, al vent del món...". [...] Com

podeu suposar, jo plorava. Ésser catalana i haver passat els quaranta anys; ésser-ho en aquell moment, a l'exili, era més trist que mai, però ensems sentia una mena d'orgull per aquesta llengua nostra que pot dir coses tant grans. [...]

Teresa Pàmies 1966

PECES HISTÒRIQUES TRIADES PER JOSEP MARIA CASASÚS

CATEDRÀTIC EMÈRIT DE LA UPF I MEMBRE DE L'IEC